

**ЧЕРНІГІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ ІМ. ГЕРОЇВ КРУТ ПРИВАТНОГО
АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ
ЗАКЛАД «МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»**

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
щодо забезпечення самостійної роботи студентів
з дисципліни
«МЕТОДОЛОГІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА АКАДЕМІЧНА
ДОБРОЧЕСНІСТЬ»
(для магістрів)**

Чернігів – 2020

Підготовлено доцентом кафедри управління персоналом, економіки праці та публічного управління С.Г. Суворовою

Затверджено на засіданні кафедри управління персоналом, економіки праці та публічного управління (протокол № 1 від 27.08.20 р.).

Схвалено Вченою радою Чернігівського інституту МАУП (протокол № 2 від 30 вересня 2020).

Суворова С.Г. Методичні рекомендації щодо забезпечення самостійної роботи студентів з дисципліни «Методологія наукових досліджень та академічна доброчесність» (для магістрів). — Чернігів: ЧІ МАУП, 2020. – 16 с.

Навчально-методична розробка містить пояснювальну записку тематичний план вивчення дисципліни «Методологія наукових досліджень та академічна доброчесність», методичні вказівки для самостійного вивчення кожної теми, контрольні запитання, теми рекомендованих контрольних робіт, теми рефератів, питання для самоконтролю, список рекомендованої літератури.

© Міжрегіональна Академія
управління персоналом
(МАУП), 2020

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Методичні рекомендації щодо забезпечення самостійної роботи студентів дисципліни «Методологія наукових досліджень та академічна доброчесність» розроблена для студентів, які навчаються за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування» освітньої програми «Адміністративний менеджмент».

Мета - забезпечення єдності, системності і комплексності досліджень у сфері економіки, сприяння розвитку раціонального творчого мислення, розв'язанню наукових проблем, що постають в процесі наукових економічних досліджень, на високому методологічному рівні, із використанням академічної доброчесності, що є запорукою отримання об'єктивних, повних і науково обґрунтованих результатів.

Завдання:

- вивчення теорії та методологічних засад наукових досліджень;
- формування у студентів практичних навичок і вмінь щодо дослідницького процесу;
- формування професійних здібностей, спрямованих на вирішення наукових проблем;
- надання студентам ґрунтовних знань системи академічної доброчесності, як основи наукових досліджень дослідження.

В результаті вивчення курсу здобувачі повинні:

знати:

- понятійно-категоріальний апарат методології і методів досліджень;
- основні етапи планування наукового дослідження;
- нормативно-правові документи регулювання наукової діяльності;
- нормами наукового товариства;
- моральні норми індивідуальної та колективної наукової діяльності;

уміти:

- розуміти особливості і структуру наукового знання, історичних етапів розвитку науки, новітніх тенденцій становлення наукової думки в світі;
- організувати та проводити дослідження, використовуючи сучасну методологію та інформаційні технології;
- застосовувати одержані теоретичні знання для формулювання практичних адресних рекомендацій і пропозицій;
- формувати уявлення про моральні цінності дослідника;
- розвивати здатність висловлювати своє судження про роль і значущість моральних цінностей у процесі проведення наукового дослідження;
- формувати вміння аналізувати мотиви та вчинки наукових працівників;
- виховувати самостійність, волю, моральність.

Міжпредметні зв'язки: філософія, економічна теорія, українська мова професійного спрямування» тощо.

Підсумковий контроль з даної дисципліни проводиться у формі заліку.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

дисципліни

«МЕТОДОЛОГІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ»

№ з/п	Назва змістовної теми
Змістовий модуль 1. Поняття наукового дослідження	
Тема 1.	Основні принципи науки і наукового пізнання
Тема 2.	Процес наукового дослідження
Тема 3.	Інформаційна база наукового дослідження
Змістовий модуль 2. Методологія та організація наукових досліджень	
Тема 4.	Методологія і методи наукового дослідження
Тема 5.	Організація наукового дослідження та оцінка його ефективності
Змістовий модуль 3. Академічна доброчесність	
Тема 6.	Організація науково-дослідної роботи студентів
Тема 7.	Академічна доброчесність: поняття, дотримання та утвердження у науковому середовищі
Всього годин: 90	

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

для самостійного вивчення кожної теми

Змістовий модуль 1. Сутність науки та її інституційні характеристики

Змістовий модуль 1. Поняття наукового дослідження

Тема 1. Основні принципи науки і наукового пізнання

1. Основні наукові поняття
2. Класифікація принципів науки і наукового пізнання
3. Принципи "здорового глузду"
4. Діалектичні принципи пізнання

Контрольні запитання:

1. Що розуміють під терміном "наукова ідея"?
2. Що розуміють під терміном "гіпотеза"?
3. Що розуміють під терміном "судження"?
4. Що розуміють під терміном "наукова гіпотеза"?
5. Що розуміють під понятійним апаратом науки?
6. Що розуміють під терміном "теорія"?
7. Що розуміють під терміном "принцип"?
8. Назвіть основні принципи науки і наукового пізнання.
9. У чому полягає сутність принципів "здорового глузду"?
10. У чому полягає сутність принципів діалектичного пізнання?

Література [4, 6, 7, 11, 17-19, 30, 40, 42, 44, 47, 52, 55, 63, 72, 73]

Тема 2. Процес наукового дослідження

1. Процес наукового дослідження: види, характеристики, рівні
2. Об'єкт і предмет наукового пізнання

Контрольні запитання:

1. Що розуміють під науковим дослідженням?
2. Які види наукових досліджень Вам відомі?

Література [7, 18, 19, 30, 34, 40, 42, 44, 47, 52, 55, 63, 72, 73]

Тема 3. Інформаційна база наукового дослідження

1. Поняття про наукову інформацію та її роль у проведенні наукових досліджень
2. Джерела інформації та їх використання в науково-дослідній роботі
3. Особливості інформаційного пошуку при проведенні наукового дослідження
4. Техніка роботи зі спеціальною літературою

Контрольні запитання:

1. Поняття про наукову інформацію.
2. Види та ознаки наукової інформації.
3. Які етапи накопичення наукової інформації?
4. Що Ви розумієте під системою опрацювання інформаційних джерел?
Інформаційно-пошукова мова бібліотек УДК, ББК. Дайте характеристику

5. Поняття та види каталогів.
6. Техніка опрацювання інформації.
7. Який порядок роботи над текстом?
8. Які вимоги до використання цитат?
9. Бібліографічний опис літератури. Які вимоги до оформлення?
10. Які види каталогів використовуються?

Література [26, 27, 40, 42, 44, 47, 63, 72, 73]

Змістовий модуль 2. Методологія та організація наукових досліджень

Тема 4. Методологія і методи наукового дослідження

1. Методологія наукового пізнання: поняття, класифікаційні рівні і основні принципи
2. Характеристика методів наукового пізнання
3. Емпіричне пізнання: поняття, роль і завдання
4. Теоретичне пізнання: поняття, роль і завдання
5. Загальнологічні методи досліджень

Контрольні запитання:

1. Що таке метод наукового дослідження?
2. Які існують види наукових методів?
3. Характеристика інноваційних методів наукового дослідження
4. Охарактеризуйте методи теоретичних досліджень
5. Чи є аналіз та синтез базовими методами наукового дослідження?
6. Наведіть приклад застосування методу індукції в науковому дослідженні
7. Наведіть приклад застосування методу дедукції в науковому дослідженні

Література [11, 16-18, 21, 22, 29, 37, 40, 42, 44, 45, 48, 53-55, 63, 67, 72, 73]

Тема 5. Організація наукового дослідження та оцінка його ефективності

1. Специфіка наукового і повсякденного пізнання
2. Проблематика наукових досліджень
3. Оцінка ефективності наукового дослідження

Контрольні запитання:

1. У чому полягають відмінності наукового пізнання від наукового дослідження.
2. Дайте характеристику наукового дослідження.
3. Що розуміють під теоретичними завданнями дослідження?
4. Назвіть послідовність етапів наукового дослідження.

5. Етапи реалізації та оформлення результатів наукового дослідження

Література [8-10, 18, 19, 32, 35, 44, 47, 63, 72, 73]

Змістовий модуль 3. Академічна доброчесність

Тема 6. Організація науково-дослідної роботи студентів

1. Загальні відомості про науково-дослідну роботу студентів
2. Вимоги до написання курсової роботи
3. Дипломний проект як кваліфікаційне дослідження
4. Магістерська робота як кваліфікаційне дослідження

Контрольні запитання:

1. Завдання науково-дослідницької діяльності студентів.
2. Напрями науково-дослідницької діяльності у вищому навчальному закладі.
3. Організаційна структура науково-дослідницької діяльності у вищому навчальному закладі.
4. Вимоги до вибору теми дослідження.
5. Етапи реалізації та оформлення результатів наукового дослідження.

Література [1, 14, 15, 27, 33, 35, 44, 45, 47, 57, 62, 65]

Тема 7. Академічна доброчесність: поняття, дотримання та утвердження у науковому середовищі

1. Поняття академічної доброчесності
2. Порушення академічної доброчесності
3. Академічна відповідальність

Контрольні запитання:

1. Що таке академічна доброчесність?
2. Правила дотримання академічної доброчесності.
3. Що вважається порушенням академічної доброчесності?

Література [33, 35, 44, 45, 47, 49, 63, 74]

ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Контрольна робота є формою самостійної роботи студента, метою якої є поглиблення та засвоєння знань з дисципліни «Методологія наукових досліджень та академічна доброчесність».

Варіант контрольної роботи студент визначає за останньою цифрою номера своєї залікової книжки (див. таблицю).

Остання цифра номера залікової книжки студента	1	2	3	4	5	6	7	8	9	0
Номер варіанту контрольної роботи	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Структура і зміст теми контрольної роботи визначаються програмою курсу, що зумовлює таку послідовність роботи:

- вибір варіанту, що містить два теоретичних завдання;
- ознайомлення з рекомендованою літературою;
- написання та оформлення роботи.

При написанні роботи та її оформленні варто керуватися такими вимогами:

- обґрунтування вибраної теми;
- опрацювання відповідної літератури;
- наявність авторського розділу;
- наявність списку використаної літератури.

Контрольну роботу студент виконує у вигляді реферату. У теоретичних питаннях цитати та статистичні матеріали слід обов'язково супроводжувати посиланнями на джерела інформації, які мають бути відображені у списку використаної літератури. Посилання на інформаційні джерела необхідно подавати у тексті контрольної роботи у квадратних дужках, наприклад [17, с. 24], 17 – це порядковий номер джерела у списку літератури, а 24 – сторінка із вказаного джерела.

Контрольна робота має складатися із вступу (актуальність проблеми, мета, завдання), основної частини (визначення проблеми та послідовне її розкриття), висновків та списку використаної літератури. Загальний обсяг роботи – до 25 машинописних сторінки формату А4 з 14 шрифтом та інтервалом 1,5, із полями (верхне/нижне – 2,5 см, ліве – 3 см, праве – 1,5 см.).

Слід мати на увазі, що головною вимогою до контрольної роботи є розкриття суті питань, а не кількість сторінок.

В кінці роботи студент ставить підпис та дату закінчення виконання контрольної роботи.

ВАРІАНТИ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

Варіант 1

1. Поняття академічної доброчесності
2. Розрахунок ефективності науково-дослідних розробок

Варіант 2

1. Використання економіко-математичних методів дослідження в економіці
2. Законодавство в сфері науки

Варіант 3.

1. Етапи пізнання об'єктивної дійсності
2. Евристичні прийоми і методи активізації творчої праці

Варіант 4.

1. Діалектична і формальна логіка

2. Оформлення результатів науково-дослідних розробок

Варіант 5.

1. Індукція та дедукція в менеджменті
2. Закони науки як істинні знання

Варіант 6.

1. Значення гіпотез в розвитку науки
2. Практика та перевірка теоретичних висновків

Варіант 7.

1. Обмеженість можливостей реалізації наукових результатів у виробництво
2. Проблеми вузівської науки України

Варіант 8.

1. Наукові ідеї в економічних науках
2. Огляд наукового потенціалу України, області

Варіант 9.

1. Актуальність наукових досліджень в сучасному світі
2. Розвиток науково-технічної творчості в Україні (регіоні)

Варіант 10.

1. Основні напрями і методи наукових досліджень
2. Види наукових робіт і публікацій, їх функції і особливості

ТЕМИ РЕФЕРАТІВ

1. Наукова діяльність. Види наукової діяльності
2. Історичні етапи науки
3. Розвиток науки у ХІХ столітті
4. Наука ХХ століття і початку ХХІ століття: характерні особливості
5. Види та ознаки наукового дослідження
6. Теоретичні та методологічні принципи науки
7. Наукова ідея, науковий принцип. Наукові поняття та гіпотези
8. Методологія наукового дослідження
9. Фундаментальні наукові дослідження
10. Прикладні наукові дослідження
11. Філософські методи та їх роль у науковому пізнанні
12. Загальнонаукові методи дослідження
13. Організація наукової діяльності в Україні
14. Застосування дедуктивного та індуктивного методів
15. Метод системного аналізу
16. Процеси наукового дослідження. Загальна характеристика

17. Формулювання теми наукового дослідження
18. Постановка проблеми наукового дослідження
19. Визначення мети, завдань, об'єкта і предмета дослідження
20. Виявлення і ознайомлення з основними літературними та архівними джерелами
21. Методологія теоретичних досліджень
22. Бібліографічний апарат наукових досліджень
23. Наукова інформація та способи її пошуку
24. Реферат як форма навчальної й науково-дослідної роботи
25. Етап роботи над курсовою (кваліфікаційною) роботою
26. Робота над текстом курсової (кваліфікаційної) роботи
27. Оформлення курсової й кваліфікаційної робіт
28. Підготовка до захисту й захист курсових і кваліфікаційних робіт
29. Магістерська робота як кваліфікаційне дослідження

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Сутність науки та її інституційні характеристики
2. Системні характеристики науки, її структура як системи
3. Характеристика проблем основних складових науки
4. Соціальні функції науки
5. Основні етапи становлення та розвитку науки
6. Поняття та особливості дослідницької діяльності як складного виду інтелектуальної діяльності
7. Специфіка науки у порівнянні з предметно-практичною діяльністю, міфологією, релігією, мистецтвом, ідеологією, технікою
8. Основні види наукових досліджень: фундаментальні, прикладні та розробки
9. Поняття та структура програми наукового дослідження
10. Формулювання проблеми дослідження
11. Цілі та завдання дослідження
12. Об'єкт і предмет дослідження
13. Емпірична база дослідження
14. Гіпотези в дослідженні і їх перевірка
15. Обґрунтування методів отримання та аналізу інформації
16. Висновки і рекомендації за наслідками досліджень
17. Наукове знання
18. Галузева структура сучасної науки
19. Тенденції розвитку сучасної науки
20. Процес наукового дослідження
21. Структура основні різновиди та етапи наукового дослідження

22. Науковий факт і його роль у дослідженні
23. Наукове доведення і аргументація
24. Наукові ідеї та відкриття
25. Узагальнення і теоретизування
26. Методологія як інтегральна система знань регулятивно-діяльної природи
27. Структура наукової методології
28. Характеристика основних різновидів методології
29. Тенденції методологічного розвитку науки
30. Принципи наукового дослідження та їхня роль у пізнавальному процесі
31. Характеристика основних принципів пізнання
32. Характеристика основних наукових підходів
33. Методи наукового дослідження
34. Методологічна роль теорій
35. Ідеал об'єктивності науки
36. Парадигми та їхня роль у пізнанні
37. Наукові підходи
38. Сутність та класифікація методів дослідження
39. Методи емпіричних досліджень
40. Методи теоретичних досліджень
41. Методи аналізу наукової інформації
42. Методи презентації результатів досліджень
43. Специфіка методу емпіричного дослідження
44. Спостереження і його можливості
45. Вимірювання в науковому дослідженні
46. Метод класифікацій
47. Вибірковий метод
48. Опитувальні методи
49. Тестування як метод дослідження
50. Метод фокус-груп
51. Метод експертних оцінок
52. Експериментальний метод
53. Метод аналізу документів
54. Аналіз і синтез
55. Структура методу аналізу
56. Єдність аналізу та синтезу в науковому дослідженні
57. Специфіка аналітики в державному управлінні
58. Діалектична і формальна логіка
59. Індукція і дедукція
60. Якісний і кількісний аналіз

61. Моделювання
62. Узагальнення і теоретизування
63. Наукова інформація та її характеристики
64. Робота над літературними джерелами
65. Аналіз і обробка первинної інформації
66. Інтерпретація наукових даних
67. Математичне забезпечення наукового дослідження
68. Використання Інтернет-ресурсів
69. Форми наукової комунікації
70. Наукові семінари та конференції
71. Технології презентації текстів
72. Виступ та доповідь на науковій конференції
73. Наукова дискусія та її специфіка
74. Публічний захист дисертації
75. Характеристика особистості вченого
76. Внутрішня та зовнішня структура вченого
77. Статуси та ролі, що виконують вчені
78. Типологія вчених, характеристика основних типів вчених
79. Професійні компетенції вчених
80. Наукові співтовариства як сфера реалізації вченого
81. Наукові школи, їх ознаки, типи та функції
82. Навички наукової діяльності та їх розвиток
83. Цінності, етика та соціальна відповідальність вченого
84. Технології наукової творчості
85. Поняття якості наукового дослідження
86. Основні напрямки удосконалення наукових досліджень
87. Правові та етичні засади регуляції наукових досліджень
88. Наукова новизна. Плагіат і його ознаки
89. Вдосконалення управління науковим знанням
90. Активізація впровадження результатів наукових досліджень

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. *Бабосов Е.М.* Социология науки / Е.М.Бабосов. – Минск: "Харвест", 2009. – 224 с.
2. *Беляев А.А., Коротков Э.М.* Системология / А.А.Беляев, Э.М. Коротков . – М.: ИНФРА-М, 2015. Э.М. 182 с.
3. *Берков В.Ф.* Философия и методология науки: Учеб. Пособие / В.Ф.Берков. – М.: Новое знание, 2014. – 336 с.

4. Білуха М.Т. Методологія наукових досліджень: Підручник / М.Т.Білуха. – К.: АБУ, 2012. – 480 с.
5. Вернадский В.И. Труды по всеобщей истории науки / В.И.Вернадский. –М.: Наука, 1988. –224 с.
6. Єріна, А.М. Методологія наукових досліджень: навчальний посібник / А.М.Єріна, В.Б.Хахожай, Д.Л.Єрін. –Київ: Центр навчальної літератури, 2014. –212 с.
7. Законодавство Україниу сфері інтелектуальної власності (Верховна Рада України, Комітет з питань науки і освіти / Упор. М.М.Шевченко, Б.Г.Чижевський, С.В.Семенюк, Г.О.Андрюшук. –К.: Парламентське видавництво, 2013. –704 с.
8. Законодавство Україниу сфері наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності (Верховна Рада України, Комітет з питань науки і освіти / Упор. М.М.Шевченко, Б.Г.Чижевський, С.В.Семенюк, Г.О.Андрюшук. – К.: Парламентське видавництво, 2013. –400 с.
9. Канке В.А.Основные философские направления и концепции науки: Учеб. Пособие / В.А.Канке. – М.: Логос, 2014. –328.
10. Князева Е.Н. Основания синергетики. Режимы с обострением, самоорганизация, темпомиры / Е.Н.Князева, С.П.Курдюмов. – Спб.: Алетейя, 2002. –414 с.
11. Ковальчук В.В. Основи наукових досліджень: Навчальний посібник / В.В.Ковальчук, Л.М. Моїсеев. -2-е видання, перероблене і доповнене. – К.: ВД „Професіонал”, 2015. – 216 с.
12. Кохановский В.П. Философия и методология науки: Учебник для высших учебных заведений / В.П. Кохановский. – Ростов н/Д.: "Феникс", 2010. –576 с.
13. Кохановский В.П. Философия науки в вопросах и ответах: Учебное пособие для аспирантов/ В.П. Кохановский, Т.Г.Лешкевич, Т.П.Матяш, Т.Б.Фахти. – Ростов н/Д: "Феникс", 2016. –352.
14. Кун Т.Структура научных революций. Перевод с англ./ Т.Кун; Сост. В.Ю. Кузнецов. – М.: ООО „Издательство АСТ”, 2013. –605 с.
15. Лесечко М.Д. Основи системного підходу: теорія, методологія, практика. Навчальний посібник / М.Д.Лесечко. –Львів, ЛРІДУ УАДУ, 2012. –300 с.
16. Лудченко А.А. Основы научных исследований: учебное пособие / А.А.Лудченко, Я.А.Лудченко, Т.А.Примак. – К.: О-во „Знание”, КОО, 2017. –114 с.
17. Майборода В. Основні вимоги до підготовки рукопису дисертації / В. Майборода, // Вісник Української Академії державного управління при Президентіві України. – К.: 2012. – № 3. – С. 343 – 352.
18. Майборода В., Майборода С. Характерні недоліки дисертаційних робіт/ В. Майборода, С.Майборода //Вісник Української Академії державного управління при Президентіві України. – К.: 2012. – № 2. – С. 374 – 376.

19. Маліцький Б.А. Прикладне наукознавство / Б.А.Маліцький. – К.: Феникс, 2013. – 2007. – 464 с.
20. Мелков Ю.А. Факт в постнеклассической науке / Ю.А.Мелков. – К.: Издатель ПАРАПАН, 2014. – 224 с.
21. Мелков Ю.А. Человекомерность постнеклассической науки: Монография / Ю.А.Мелков. – К.: Издатель ПАРАПАН, 2014. – 254 с.
22. Наука України у світовому і інформаційному просторі / НАН України. – Вип. 7. – К.: Академперіодика, 2013. – 116 с.
23. Нижник Н.Р., Машков О.А. Системний підхід в організації державного управління: Навчальний посібник/ Н.Р.Нижник, О.А.Машков. – К.: Видавництво УАДУ, 2018. – 160 с.
24. Пілющенко В.Л. Наукове дослідження: організація, методологія, інформаційне забезпечення: Навчальний посібник / В.Л.Пілющенко, І.В.Шкрабак, Е.І.Словенко. – Київ: Дібра, 2004. – 344 с.
25. Поппер К.Р. Предположения и опровержения: Рост научного знания: Пер. С англ. / К.Р. Поппер. – ООО „Издательство АСТ” ЗАО НПП „Ермак”, 2014. – 638 с.
26. Райзберг Б.А. Диссертация и научная степень. Пособие для соискателей / Б.А.Райзберг. – 4-е изд., доп. – М.: ИНФРА-М, 2015. – 416 с.
27. Романчиков В.І. Основи наукових досліджень / В.І.Романчиков. – К.: КДТЕУ, 2017. – 243 с.
28. Селье Г. От мечты к открытию: Как стать ученым:/ Г.Селье: пер с англ./ Общ. ред. М.Н. Кондрашовой и И.С. Хорола; Послесл. М.Г. Ярошевского и И.С. Хорола. – М.: Прогресс, 2014. – 368 с.
29. Сидоренко В.К., Дмитренко П.В. Основи наукових досліджень / В.К.Сидоренко, П.В. Дмитренко. – К.: РНКЦ „РІНІТ”, 2018. – 259 с.
30. 28. Стцинадель В.Н. Основы системного анализа: Учебное пособие. – СПб.: „Изд. Дом „Бизнес-пресса”, 2013. – 326 с.
31. Стёпин В.С. Теоретическое знание / В.С.Стёпин. – М.: Прогресс-Традиция, 2015. – 744 с.
32. Сурмин Ю.П. Методология анализа ситуаций (Case Study Metod) / Ю.П.Сурмин. – К.: Центр инновации и развития, 2013.- 94 с.
33. Сурмин Ю.П.Методология и методы социологических исследований / Ю.П.Сурмин, Н.В.Туленков. – К.: МАУП, 2018. – 304 с.
34. Сурмин Ю.П. Социальный эксперимент: очерки методологии / Ю.П.Сурмин. – К.: „Вища школа”, 2012. – 222 с.
35. Сурмин Ю.П.Социология: методология и концептуалистика современных исследований/ Ю.П.Сурмин, И.П. Бидзюра. – К.: "Освита Украины", 2012. – 556 с.
36. Сурмин Ю.П. Теория систем и системный анализ: Учеб. Пособие / Ю.П.Сурмин. – К.: МАУП, 2013. – 368 с.

37. Сурмін Ю.П. Учебник для ученого. Методология и логика научного исследования: учебник/ Ю.П.Сурмін, И.П. Бидзюра. – К.: ДП "Прінт сервіс", 2014. –848 с.
38. Сурмін Ю.П. Аналітична діяльність: Посібник для аналітика неприбуткової організації / Ю.П.Сурмін. – К.: Центр інновацій та розвитку, 2012. – 96 с.
39. Сурмін Ю.П. Кейс-стаді: архітектура і можливості / Ю.П.Сурмін. –К.: Навчально-методичний центр "Консорціум із удосконалення менеджмент-освіти в Україні", 2012. –336 с.
40. Сурмін Ю.П. Майстерня вченого: Підручник для науковця / Ю.П.Сурмін. – К.: Навчально-методичний центр „Консорціум із удосконалення менеджмент-освіти в Україні”, 2016. – 302 с.
41. Сурмін Ю.П. Методологія галузі науки "Державне управління": монографія / Ю.П.Сурмін. – К.: НАДУ, 2012. –372 с.
42. Сурмін Ю.П. Наукові тексти: специфіка, підготовка та презентація: навч.-метод. посіб / Ю.П.Сурмін. –К.: НАДУ, 2018. –184 с.
43. Сурмін Ю.П. Технологии творчества в научном мышлении / Ю.П.Сурмін. //Социальные технологи (международный межвузовский сборник научных работ). – Вып. 29. Киев- Москва- Одесса- Запорожье. – 2016. –С. 335-349.
44. Сурмін Ю.П. Створення кейса: Практичні поради / Ю.П. Сурмін, А.І.Сидоренко – К.: Навчально-методичний центр "Консорціум із удосконалення менеджмент-освіти в Україні", 2012. –48 с.
45. Ушаков Е.В. Введение в философию и методологию науки: Учебник / Е.В. Ушаков. – М.: Издательство "Экзамен", 2015. – 528 с.
46. Фаренік С.А. Логіка і методологія наукового дослідження: наук.-метод посіб./ С.А.Фаренік – К.: Вид-во УАДУ, 2012. –340 с.
47. Цехмістрова Г.С. Основи наукових досліджень. Навч. посіб./ Г.С.Цехмістрова. – Київ: Видавничий Дім „Слово”, 2013. – 240 с.
48. Шейко В.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: Підручник / В.М.Шейко, Н.М.Кушнарєнко. – К.: Знання-Прес, 2012. – 295 с.
49. Энгельс Ф. Диалектика природы / Ф. Энгельс //Маркс К., Энгельс Ф. Избранные сочинения. Т. 5. –С. 371-628.

Додаткова

50. Алдер Г. Техника развития интеллекта / Г. Алдер. – СПб.: 2012. –192 с.
51. Андреев Г.И. Основы научной работы и оформление результатов научной деятельности: Учеб. Пособие / Г.И.Андреев, С.А.Смирнов, В.А.Тихомиров. – М.: Финансы и статистика, 2014. –272 с.
52. Афанасьев В.Г. Социальная информация и управление обществом. –Изд. 2-е / В.Г.Афанасьев. –М.: Книжный дом "ЛИБЕРКОМ", 2013. –408 с.
53. Гапоненко А.Л. Управление знаниями. Как превратить знания в капитал /А.Л.Гапоненко, Т.М.Орлова. – М.:Эксмо, 2018. –400 с.

54. *Де Боно Эдвард* .Латеральное мышление / Эдвард де Боно. –СПб.: Питер Паблишинг, 2011. –320 с.
55. *Добреньков В.И.* Методы социологического исследования: Учебник / В.И.Добреньков, А.И. Кравченко – М.: ИНФРА-М, 2016. – 768 с.
56. *Ильин В.В.* Теория познания: Введение. Общие проблемы / В.В.Ильин. Изд.2-е, испр. – М.: Книжный дом "ЛИБЕРОКОМ", 2014. –168 с.
57. *Майданов А.С.* Методология научного творчества / А.С. Майданов. – М.: Издательство ЛКИ, 2018. –512 с.
58. *Малицкий Б.А.* Социальный капитал науки / Б.А.Малицкий. – К.: Феникс, 2013. –80 с.
59. *Новожилов Э.Д.* Научное исследование (логика, методология, эксперимент): Монография / Э.Д. Новожилов. – М.: Издательство "Физико-математической литературы", 2015. –363 с.
60. *Ривкин С.* Мудрая идея. Трансформация ваших идей в успешные инновации / С. Ривкин, Ф.Сейтель / Под ред. Ю.Н. Каптуревского. – СПб.: Питер, 2013. –240 с.
61. *Сондерс Марк.* Методы проведения экономических исследований/ Марк Сондерс, Филип Льюис, Эйдриен Торнхилл; [пер с англ.]. – 3-е изд. – М.: Эксмо, 2016. –640 с.
62. *Сурмін Ю.П.* Модернізація управління науковим знанням в Україні як передумова розбудови суспільства знань / Ю.П.Сурмін. // Вісник Національної академії державного управління при Президентіві України. – № 3. –2013. – С.98-105.
63. *Щедровицкий Г.П.* Философия. Наука. Методология. / Редакторы-составители А.А. Пископель, В.Р. Рокитянский, Л.П.Щедровицкий. – М.: ШК. Культ. Политики. –2014. – 656 с.
64. *Ядов В.А.* Социологическое исследование: методология, программа, методы/ В.А.Ядов. – Самара: Издательство "Самарский университет", 2011. – 331 с.
65. *Ядов В.А.* Стратегия социологического исследования. Описание, объяснение, понимание социальной реальности / В.А.Ядов. – М.: "Добросвет", 2018. – 596 с.
66. *Янг Ейон* Як написати дієвий аналітичний документ у галузі державної політики. Практичний посібник для радників з державної політики у Центральній та Східній Європі / Ейон Янг, Ліза Куїнн / Пер. с англ. С. Соколік. Наук. ред. пер. О. Кілієвич. – К.: „К.І.С”, 2013. – 120 с.